

לעשות רטוך בלבב שלם ומלטנו מיר הרע ומפגע רע וכן חלקנו בהוראת חכנו ללמוד תורה וחכמה לעשות מע"ט בעיניך וללכת בדרכים ישרים לפניך וקדשנו בקדושתך כדי שנוכה לחיים טובים הארוכים ולחיי העוה"ב ושמרנו ממעשים רע' ומיר הרע ומכל שעות רעות המתרגשות לבא בעולם והבטחה בה' חסד יסובבנהו אכ"ר. ויחזור התפלה ג"פ ואחר כך יקרא ג"פ ואני תפילתי לך ה' עת רצון כו' וכן יעשה במוסף וביוסב' ציולר :

ענין

בין המלרים והם כ"א ימים שבין י"ז לתמוז עד תשעה באב מנהג טוב וכשר הוא מאד לכל בעל נפש לשבת באבלות אחר חגי היום בכל אלו הימים ולבכות בכיה ממש על חורבן הבית וטעם היות זה אחר חגות היום הוא כי אז הוא התעוררות הדין' בסוד כי ינטו לללי ערב אשר לסבה זו שדרך היכל אחר חגי היום ודבר זה עושה תועלת גדול' בנפש האדם וענין חגות הלילה אין לזרך להזכירו כי אפי' בכל שאר הלילות לרדך להתחבל על החורבן ומכ"ש בלילות בין המלרים שדרך להסויף בבכי ועליו נאמר שמחו את ירושלה כו' כל המתחבלים עליה :

גם

לרדך לזיכר ולהמנע מלאכול בימים ההם שום פרי חדש ושלל לבזבז שום לבוש חדש כדי שלא יעטרך לברך עליו ברכה שהחיינו וכמו שזכר ענין זה בספרי הפוס' האחרוני' וענין זה נוהג בשבתות ובר"ח אב ה' :

גם

לרדך לבין כונות אלו בעמיד' בכל הימים ההם. הנה בברכ' אבות באותה ההווה הא' חבון שתאיר זו ההווה אל תמורת' היואלת בחילוף אותיות שלפניה והיא עדה"ד ובהווה של אהה גבור חבון שתאיר הויה זו אל תמורת' היואלת בחילוף אותיות שלאחריו והיא כוז"ו ובהויה ג' שבאתה קדוש חבון שתאיר זו ההווה אל תמורתה בא"ב דא"ת ב"ש והיא מלפ"ן והנה ג' שמות הנו' עדה"ד וכו"ו ומלפ"ן הם בני' ש"ן עם הכולל :

ובברכת

רלה חבון כי מלת רלה היא בני' אלהים דמיליו ההין כי רלה הם אותיות לרה והוא סוד ועת לרה היא ליעקב וממנה יושע שהוא שם אלהים דההין. וז"ס בין המלרי' כי מן השם הנו' שהוא דין יולאות בימים האלו הלאות. גם חוסף שם אדני עם רלה של אלהים הנו' ויהיו בני' ש"ן וחבון כי ב' בתי דינין אלו שהם אלהים ואדני שהם סוד בין המלרים ב' מלרי' העולים בני' ש"ן יתחקו ע"י ג' השמות הראשו' שנתכוו' בהם בני' ברכות הא' והם עדה"ד כוז"ו מלפ"ן העולים בני' ש"ן כנו' ועי"כ אותיו' לרה יתהפכו לרחמים ויהיו לרה ה' אלהינו :

ובברכת

שים שלום שיהיה יחד פולות בני' ש"ן ש"ן הנו' ועוד יתירום ו' כנגד ו' שמות הנו' והם שם יהוה ונ' תמורות והם עדה"ד כוז"ו מלפ"ן ושם אלהים ושם אדני' :

ענין

ע"כ מה שנהגו ביום ע"כ במנחה לומר פסוקים של נחמות וגם לקום ולשבת על הספלים למעלה ואדרבא נראה מן התלמוד בבלי כי לעת ערב היתו אש בהיכל ביום ע"כ ושקף צפת המנחה וכפ"ז היה ראוי להתמיר במנחה וית' מבשחר אבל הענין יובן כמה שדרשו בגמרא ע"פ מזמור לאסף אלהי' באו גוים כו' והקשו מזמור קינה מבפ"ל וית' כי בתחיל' התחילו האויבים להרוג את בני ישראל ואז חשבו ישראל שלא יהיה ח"ו תקומה למפלת' ויכלו ח"ו בחרב האויבים ובראותם שהיתו אש בהיכל לעת ערב שהוא זמן המנחה אז אמרו מזמור ושמחו שמח' גדולה וקבלו נחמה כי אם ח"ו לא היה הקב"ה משליך חמתו על העמים ועל האבנים לא היתה תקומה לשונאי ישראל וכמש"ל כלם את חמתו וילת אש בליון. וממלא כי לעת מנחה ערב שהיתו אש בהיכל אז אמרו ישראל מזמור וקבלו נחמה על לרשת א"כ המנחה הנו' הוא טוב ונטון. ונלע"ד ששמעתי ג"כ ממז"ל טעם אחר והוא כי אז במנחה ע"כ נולד המשיח הנקרא מנחה כנו' במדרש איכה רבתי :

דרושי ר"ה ענין הסליחות של בני ספרד באשמורת הבוקר ליל חדש אלו עד יוה"כ העיד לי כהר"י סאנ"ש ז"ל שהוא ראה למוז"ל שהיה אומר מלה במלה עם הכזר ב' ענין ר"ה ויוה"כ נתתי אל לבי לחקור ולחזר בענין זה שחיקתי חז"ל בג"ר ובג' אחרו' והוקשה לי שינוי הלשונות כי בברכ' אבות תיקנו זכירה וכתוב' ובזכרת גבורות זכירה לבד כמ"ש וזכר יאוריו כו' ובהודאה היהנו כתיבה לבד וכמ"ש וכתוב לחיים טובי' כו' ובשים שלום זכירה וכתובה. ועוד כי הזכירה שבאבו' היא זכירה בפני עצמה והינה חוזרת על הספר ובשים שלום אומר ובספר חיים כו' וזכר וכתב כו' ועוד כי בתחיל' אנו מתפללים בעדינו ואומר' זכרנו לחיים ואח"כ אנו אומרים סתם וזכר יאוריו ובהודאה אנו אומרים כל בני בריתך על שוכרה אנו אומרים וכל עמך ישראל כו' ועוד מה לנו שזכרה אנו אומר' שאלים על הכתיבה שהיא העיקר ועוד מה ענין זכירה בתחית המתים שאנו סומכים לה ואמאן אהה להחיות מתים ע"כ מלאתי עוד נמלא שנית קרוב אל האמור וז"ל :

ענין

ר"ה ויוה"כ נתתי אל לבי לחקור ולחזר בענין תפי' ר"ה ויוה"כ לעבוד את בוראי עבודה שכלב זו תפילה בימים נוראים אלו אשר המלך העליון יושב על כסא דין וראיתי כי הוסיפו בברכות מעין הימים כי ג' בחצות הוסיף זכרנו ובגבו' מי כחוק ובקדושת ה' במקום האל הקדוש המלך הקדוש ובהודאה וכתוב לחיים טובים ובשים שלום ובס' חיים ברכה ובעבודה לא הוסיפו כלום. וראיתי שינויים בענין חוס' אלו כי באבות תיקנו לומר זכירה וכתוב' ובגבורה זכיר' בלא כתיב' ובהודאה כתיב' לבד ובשים שלום זכירה וכתוב' ועוד כי באבות תיקנו זכירה לחיים וכתוב' בספר חיים ובגבורה זכירה לחיים ובהודאה כתיבה לחיים ובשים שלום זכירה וכתוב' ובספר חיים. ועוד כי באבות אנו מתפללים עליו ובגבו' על כל העו' סתם וזכר יאוריו ובהודאה על בני בריתנו. ובשים שלום אנו חוזרים ומתפללים עליו וזכר וכתב לפניך אנו כו' :

יראה

לי כי בכל ר"ה חוזר האלילות העליוני' לנמות שהיה בתחילת בריאת העולם וכבר ידוע דעוק' דז"א נפקא מתדבקה בחחו' ז"ל לעומת החוה כנגד רח"ת שבוה' ובהיותם בסוד אחר שהם דין נפקא מטעמ' דגבו' והמוח הקודם בראש' היא גבו' שנעשה לה בינה ואח"כ חסד בסוד חכמה בסוד ה' על י' סוד הי"י מאלהים ולפי שהמוח הקודם בראשה הוא גבו' סוד הדין לכן נעשה הדין ביום זה ולכן נק' ר"ה כי גבו' היא ר"ה שהיא נוק' דז"א הנק' שנה וגבו' היא ראשה ונעשה בינה לה לנק' דז"א ונמלא שרה' הוא כנגד בינה דעוק' דז"א שהיא גבו' וכנגד' לאחר אלו בינה לי גבו'. והנה בז"א יש זכירה מזד חסד שיש בו וכתוב' מזד גבו' שבו ע"י הבינה הנק' כתיבה וזכירה שמזד חסד' היא ע"י היסוד ברית קדש שממנו יולאים הנשמות ומתגלה חסד בפוס אמה וממנו תולדות חיים ואנו מתפללים לשי"ת שיהיה מתגלה חסד עליון לא לזרך נשמות בדרך הזווג אלא לזרך חיים בדרך זווג חו"ב לזרך המלאכים שהוא לזרך לתת להם חיים נלמדים לבד ולפי' נק' חו"ב חיים כי מהם תולדו' חיים למלך ונקל' חיי' ההלך כנו' והיו מלך חפץ בחיים. והכוונה הוא כמו שהמלך העליון שהוא ז"א חפץ בחיים ומושך משם חיים לזרך עצמו כך ימשך משם חיים לנשמתו ויתגלה חסד ביסוד שמס נשמתו להמשיך לנו משם חיים והיו זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכל זה בסוד הנשמות אשר בנו ואח"כ אנו מתפללים להמשיך משם חיים לנופיו בסו' הכתיב' שהיא בינה גופא דחכמה עילאה. והיו ענין הכתיב' התעבות הדברים כדמיו' הכתיב' להחיות הנפשות בגוייתי וגם זה יהיה ע"י היסוד הנק' ספר החיים כנודע אלא שזה בסוד פנימיות לחיי הנשמות והיו בסו' חינוכותו להחיות הגוף והנה חיות הנשמה נמשך מחכמה לבינה היורד לחסד ומתגלה ביסוד ומיו' הנו' נמשך מבינה היורד לחסד ומתגלה ג"כ ביסוד ומפני שחיות הגוף נמשך מבינה אנו אומרים למען אלהים חיים שהיא בינה

הגרות וביאורים : ח' א"ש נס ראיתי למירי ז"ל שלא הי' אוכל כשר ולא שחה יין מיום י"ז בתמוז עד מולאי ט"ב ומולאי ע"כ כלל אם לא שהיה דחוי שאז היה אוכל במולאי ט"ב ודבר זה היה נוהג בחיל אשילו ביום ר"ח אב אבל לא בשבתות נס לא היה משחרר מיום י"ז בתמוז עד אחר ט"ב ואני מיקל בסיפור להיות כי היה חומרך בעלמא והאבילות הוא יאנה משא"כ בשר ויין שהוא רמז לכיטול הקרבנות והנשנים כמ"ש ז"ל : ב' א"ש קודם שתחיל' לסדר לפניך דרוש ר"ה כאשר יעורני יוצרי נתקן לעבד לו אסדר כל מה שמלאחי כתוב מכי' מורי ז"ל שהוא אבי מתה שמלא מכתבי הרב הגדול ר"ל אש"י שנקת ליקוטים אין כהם כ"כ תועלת עכ"ו לא אמנע דבר וז"ל ענין ר"ה כו' : ג' ענין דברי' שלו' ד"ה שאלה מ' : ד' פ"ה וז"ל אשר היו ברא' : ה' וכל זה הוא חירין לכל הדקדוקים הנ"ל עיין ד"ש דף מ' באורך ישיב לכל הדקדוקים ועיין בס' ש"ש שהארץ נוה :

ופכולל בזמן אחי שפיר משחי' רכב ז"ל ומשחי' רמ"ז ז"ל וקו' כרמ"ז ז"ל הוא על מונח שחי' כר' ז"ל דכח"ל' יש ככל ובדואי שכול על סדר המדרגות ככתב שבח"ל' כולל אביע' ומקרא בפעם דל"ז' ומשנה בי"ר וכי' וצמ"ח אומר דחורש שבכתב הוא ב"ח דח"ל' וחורש שבפ"פ הוא ב"ח דז"ח דח"ל' ועל זה מחזק דמק"ר' הוא בפע"ל דז"ח דח"ל' וכו' .

שאלה מ"א כתב רב ז"ל בשכ"כ כחחי' דרוסי ר"ם וז"ל נחתי לבי לחקור על מ"ש בחפ"י ר"ם

א' דבאבות הקנו זכירה וכתיב ונגבו' זכירה נבד ובסודא' כתיב לבד ובשים שלום זכירה וכתיב **ב'** כי באבות זכירה אינה חוזרת על ספר' וכתיבה חוזרת על ספר' ובשים שלום זכירה וכתיבה חוזרת על ספר' ונגבו' ובסודא' זכירה וכתי' אינה חוזרת על ספר' כי באבות אלו מחפלים עלינו ונגבו' על כל כעולם סתם ובסודא' על בני בריהן ובשים שלום לנו ולכל עמך ישראל **ך** מה לנו לשאול על הזכירה אחר שאנו שואלים על הכתיבה שיהי עיקר **ך** מה ענין זכירה לח"ס שאנו שומעים לה ונאמן אחר להחיות מתי ע"כ יע"ש ועוד יש לשאול **ף** דבאבות ובשים שלום הזכירה וכתיבה היא בלשון חפ"י' ונגבו' הזכירה אינה בלשון חפ"י' ובסודא' היא בלשון חפ"י' **ך** דנגבו' למע נקט י'ריו ולא ברוחיו ולא עשיו **ך** ועוד למע נקט ברחמי' ב"ו הכרזה מש"כ כשאר ברכות **ש** דבסודא' למע נקט לחי"ע ולא לחיים לבד כשאר ברכות **י** ועוד למע נקט בני בריהן ולא בניך לבד או בריהן לבד **י"א** ועוד דבשים שלום אלו אומרים עמך ישראל ולא בני בריהן **י"ב** ועוד למע הקנו זכירה בנגבו' וכחי' בסודא' .

תשובה ע"ש מה שחי' רכב ז"ל והרואה ירח דכס דברים לרורים וחומים ולריכים ביאור וס'

יחיר עינינו בחורחו כ"ר ונדא' לע"ד דכוחו ז"ל הוא דב"ח' יש לו מו' מלך פנימיות שהוא נשיות ומלך ח"ל' שהוא חיות כעולמות חבו סוד זכירה וכחי' שהם ח"ב דז"ח זכירה מלך כחמד וכחי' מלך בנגבו' ואנו מחפלים בזכרנו שימך חיים לנשמותינו מלך פנימיות ובכחזינו אנו מחפלים שימך חיים לניפוחינו מלך ח"ל' ע"כ' בזה יחורן קו' א' דבאבות הקנו זכירה וכחי' וגם יחירן קו' ד' דמה לנו לשאול על הזכירה אחר שאנו שואלים על הכתיבה כעצם הוא כאמור דהאי לחודים קאי והאי לח"ק דזה לבחי' נשמות וזה לבחי' גופות ,

כתב עוד וז"ל דזכיר דמלך כחמד הוא ע"י כיסוד בריה

קודש שממנו יולאז כשמות ומחנלה חמד בפומא דלמע שהם חולאות חיים וחיות לגופינו הוא מלך כבינס וגם זה ע"י כיסוד כנף' ספר החיים ע"כ נמלא מלשון זה דבזכירה שיהי חיות לנשמותינו ח"ן אנו לריכים לכזכיר שם יסוד דבדואי שהוא ע"י כיסוד שמע יולאז כשמות וממנו חולאות חיים אצל לפנין חיות גופינו שהוא נמשך מבינה פ"ס"ד לומר שלא היה ע"י כיסוד מדקאמר וגם זה ע"י כיסוד כנף' ספר החיים , וזה יחורן קו' ב' כי באבות זכירה אינה חוזרת על ספר' דכונה כמ"ש ועוד נראה לע"ד דכונה רכב ז"ל הוא דיכוד דכורה נק' אור ויסוד דנוק' נקרא ספר וא"כ בנשמות שהוא בפנימיו' שבו' הזכיר אנו מזכירין זכרנו שהוא זכר בריה קודש ובנפשו שהוא ח"ל' שהוא נוק' אנו מזכירין ספר שהוא יסוד דניק' וכ"ח מאלו ב' מיני חיות שימכו ע"י ב' יסודות וזה אחי שפיר דזכירה אינה חוזרת על ספר' וכתיבה חוזרת על ספר' דזה יסוד דכור' וזה יסוד דנוק' .

וכתב עוד ח"ל דכחי' היא בינה גופא דחכמה וענין

כחחי' הוא כהעבות דכברים כדמיון כחחי' ע"כ יע"ש נמלא דכבינה היא גופא ובחי' לנבי החכמה דמכסה אור ודמיון זה נוכל לומר בנכ"י ובג"ח דז"ח שהם פרעו' ח"ל' ואמצי ועוד דפרעוף נה"י נקרא נוק' כמ"ש רכב ז"ל בנ"מ ופרעו' מנ"ח נקרא' ז"ח ונכ"י הוא מלבי' לחגי' וא"כ נמלא דחגי' הוא זכירה ונכ"י כחי' וכחב רכב ז"ל דדרוש ר"ם דכריה אנו עסוקי' בקו' שמאל וא"כ בנגבו' הוא זכיר' וכד הוא כחי' .

ובזה יחורן קו' א' וי"ב דנגבו' זכירה לבד ובסודא' כחי' לבד ישן דאלו כב' ברכות כס בנגבו' וכד דזה זכירה וזה כחי' ובחב פיר לקצן דרוש' ו' ככונה מי כמד' וכו' שהוא זכר ברחמי' לנשמות נבחרים לחיים בגלגול כע"ז וזה נחמ' אלניו כי נש ית' ח"ה ע"כ יע"ש וזה יחורן קו' ב' דמה ענין זכירה אלל ח"ה וגם יחורן קו' ז' דלמע נקט י'ריו ולא ברוחיו ולא עשיו דכעצם הוא דכיון דזכרה זו היא בוג"ח שהוא פרעוף אמצי ועוד דפרעו' אמצי נקרא י'ריו לך נקט י'ריו וגם יחורן קו' ח' דלמע נקט ברחמי' והוא כי נודע דפרעו' חנ"ח נקרא ח"ה כמ"ש בנ"מ שב"פ"כ יע"ש גם נודע מ"ש רכב ז"ל דג' בחי' הם חסד ודין ורחמים חסד שהוא קו ימין הם חסדים פשוטים נבו' שהיא קו שמאל הם דינים בגורים ח"ה שהוא אמצי הוא רחמים שהוא ממוג וא"כ עתה שאנו עסיקים בנג"ח שהוא ח"ה אנו אומרים ברחמי' לחי"כ אנו אומרים וכתיב לחיים טובים כל בני בריהן וזו היא ברכה כודא' שהיא כבוד ור"ל שאותם הנשמות שזכרה לנשמות בגלגול אנו מחפלים שיכתבו כנ"י שהוא סוד כחי' לחי"כ טובים וכד' דנודע דכל חיות הקל"ו הוא בנכ"י דהיינו סוד כבוד כל היום דזה נלח בסדי כולל לך כרבה יסוד יש ב' נקבים א' עוב וא' רע לך אנו מחפלים שהחיים שחן לאלו הנשמות המגולגלות שיהי מלך הטיב ולא מלך הרע כדי שיוכלו להחזק בזה יחורן קו' ע' שהוא מוספי'ן בסודא' חיים טובים וגם יחורן קו' י' דלמע נקט בני בריהן דנודע שז"ח נקרא בניי כמ"ש וכל בניך למודי' ח' שהם נ"ח ויסוד נקרא בריה וא"כ עתה שאנו עסוקים בנכ"י לך אנו אומרים בני שהם נ"ח בריהן שהוא יסוד בריה קודש .

יעזר נלע"ד כשאלו הנשמות חוזרות בגלגול שנה"י נקרא יסוד כמ"ש בנ"מ ככ"ז פ"כ (יסוד ישראל כנ"ל) וזה

אומרו שאלו הנשמות הם בני בריהן שהם ישראל .

יג יחורן קו' ג' שבאבות אנו מחפלים עלינו ונגבו' על

כל כעולם סתם ובסודא' על בני בריהן וכתיב ח"ש דבאבות אנו מחפלים עלינו כיושבים פה כע"ז ונגבו' ובסודא' אנו מחפלין על הנשמות המגולגלות וגם יחורן קו' ב' דנגבו' וכודא' הזכירה וכחי' אינה חוזרת על ספר' דאין אנהו מחפלים עליהם שימך כב' מיני חיות שהחפלטו עליהן אלא אנהו מחפלים על אותם הנשמות העתידות לזבא בניגול מסוד כחגי' שיכתבו בנכ"י' שהיא סוד כחי' לחיים טובים כמ"ש וגם יחורן קו' ו' דבאבות ובשים שלום הזכירה וכחי' היא בלשון חפ"י' וכן כחי' דכודא' אצל בזכירה דנגבו' אינה בלשון חפ"י' כעצם הוא דזכירה שהיא לחזיר הנשמות בגלגול זה נעשה מאליו ית' ברחמי' הרבים אף כשאר ל"ך חפ"י' לחי"כ אנו אומרים בשים שלום ובספר חיים ואנו מזכירין זכירה וכחי' בספר כעצם הוא כיון דעסה הוא בזיווג ומשפיע יסוד דכורה כיסוד דנוק' וכל אוחו כשפע אשר נשפע מא"ח לז"ח מסוד זכירה וכתיבה כן עתה נותנס לנוק' כיסוד שבה כנף' ספר החיים כמ"ש ונקך אנו חזרים להחפול עתה שיהי זכירה וכתיבה אשר החפלטו שיהי עתה כיסוד דנוק' בספר החיים וזה אומרו נזכר ונכתב לפניך כעוד דלפניך היא כנוקבא כמ"ש רכב ז"ל על פ' כי יקרא קו' לטור לפניך וגם זה אומרו אנהו וכל עמך ישראל ר"ל שאנו מחפלים ב"ן על אותם חיים שלנו שהחפלטו באבות כבוד זכירה וכחי' וב"ן על מה שהחפלטו על הנשמות המגולגלות שיהיו כולם בספר החיים והשנים שהוא יסוד דנוק' קדישא דז"ח וזה יחורן קו' ב' דבשים שלום הזכירה והכחי' חוזרת על ספר' שהוא כיסוד דנוק' כמ"ש וגם יחורן קו' י"א דבסודא' אנו אומרים בריהן ובשים שלום עמך ישראל לרמוז דבסודא' הוא בנכ"י כמ"ש וסיף לומר בני בריהן .

שאלה מ"ח שכיחה כחו' כאן בדפו' כא' דלגנוס מפני שטוח כלולס בשאלה י"ח כז"ל .